

УДК 658.152

ДИНАМІКА ІНВЕСТУВАННЯ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ В УКРАЇНІ

Петровський О.О. здобувач ВО ступеня доктора філософії

Державний біотехнологічний університет

У дослідженні визначено динаміку інвестиційного забезпечення господарської діяльності в аграрному виробництві в Україні у 2010-2022 рр.

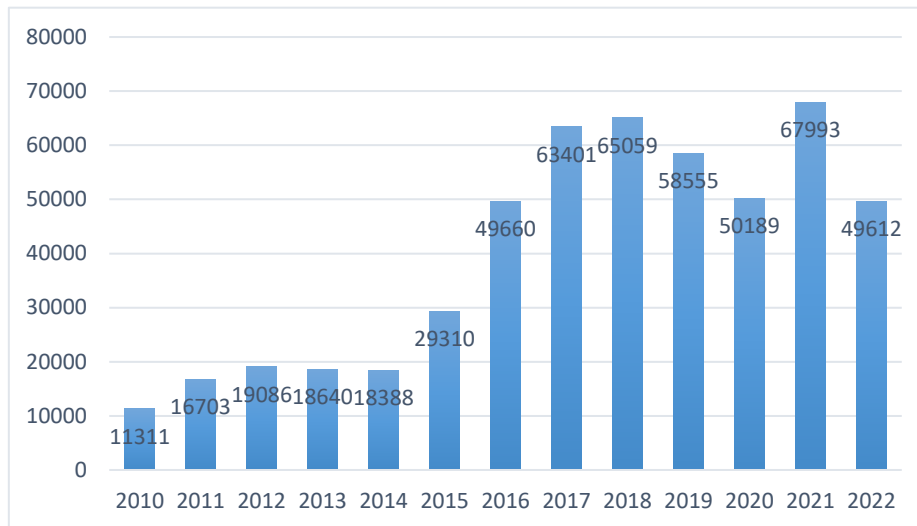
Інвестиції як фінансове забезпечення відіграють ключову роль у зростанні масштабів та обсягів виробництва, розробленні, впровадженні та реалізації інновацій. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. визначення інвестицій: «Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [5]. У широкому розумінні ми трактуємо інвестиції як будь-які вкладення коштів з метою отримання доходу та/або соціального, екологічного, політичного ефектів.

Попре ключове значення інвестування для економічного зростання та інноваційного розвитку, інвестування є чутливим до багатьох чинників. Науковцями відзначено, що у часи трансформаційної кризи в економіці України відбулося суттєве скорочення інвестицій, зокрема, інвестиції в основний капітал зменшилися в промисловості в 4,2 рази, в транспортній галузі в 2,4 рази, у сільському господарстві – в 21,1 рази за період 1990-1999 рр. [4].

Вирішення проблеми інноваційного розвитку аграрного виробництва безпосередньо пов'язане із формування механізмів інвестиційного забезпечення. Дослідження інвестування в аграрному секторі України здійснювали такі науковці, як В. Антощенкова, М. Кісіль, О. Лупенко, В. Онегіна та багато інших [2-4, 6]. Але в умовах нових політичних та економічних викликів вивчення динаміки інвестування має бути продовженим для ідентифікації тенденцій в інвестиційному забезпеченні господарської діяльності та чинників, які справляють найсуттєвіший вплив на нього, з метою подальшого розроблення заходів державної політики та коригування стратегії і тактики розвитку сільськогосподарських підприємств.

На основі узагальнених даних Державної служби статистики України для вивчення та наглядного відображення динаміки інвестицій у сільському господарстві нами була побудована стовпчаста діаграма (рис. 1). Аналіз діаграми дає підстави зробити висновок про тенденцію до зростання обсягів капітальних інвестицій в сільському господарстві в Україні у досліджуваному періоді. Та маємо відзначити, що попри загальну тенденцію до збільшення обсягів інвестування, спостерігаємо скорочення обсягів інвестування у 2013, 2014 роках, також зменшувалися інвестиції у 2019 та 2020 роках і у 2022 році. Значне збільшення обсягів інвестування у 2016, 2017 та 2018 рр. у вимірі національної валюти не було таким значним у перерахунку цих обсягів у долари США. У

доларовому еквіваленті інвестиції у 2017 році були більшими від їх обсягу у 2012 році лише на 2,2%. Прослідковується залежність динаміки інвестицій від політичної ситуації в країні. Скорочення обсягів інвестування у 2019 та 2020 році можемо пояснити побоюваннями інвесторів у невизначених умовах запровадження ринку землі. Та на 27% зменшилися обсяги інвестування у 2022 році у зв'язку з агресією російської федерації проти України.

Джерело: розроблено автором за даними Державної служби статистики України [5]

Рис. 1 – Капітальні інвестиції у сільському господарстві, мисливстві та наданні, пов'язаних з ним послуг, в Україні у 2010-2022 рр. у фактичних цінах, млн. грн.

Функція тренду дає можливість визначити узагальнену тенденцію щодо зміни обсягів інвестування в сільському господарстві у часі (рис. 2).

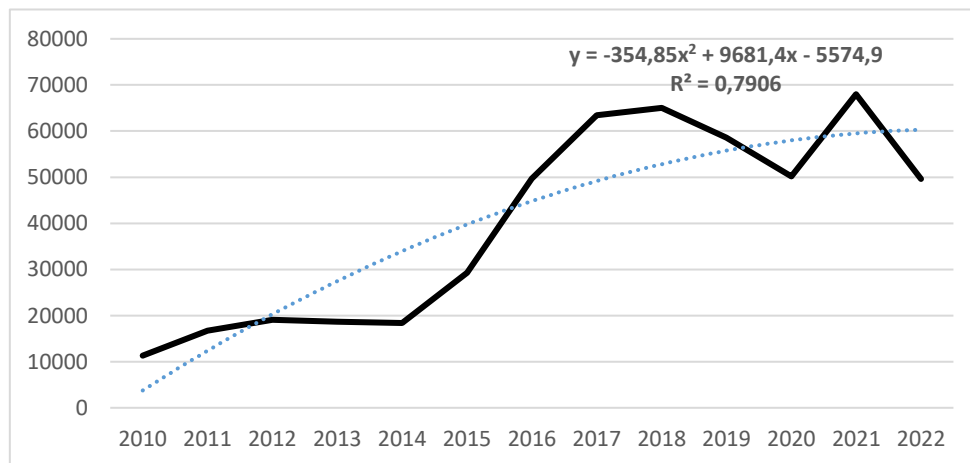

Рис. 2 – Функція тренду капітальних інвестицій у сільському господарстві, мисливстві та наданні, пов'язаних з ним послуг, в Україні у 2010-2022 рр. у фактичних цінах, млн. грн.

Джерело: розроблено автором за даними Державної служби статистики України [5] Найбільш статистично значимою для відображення тренду обсягів інвестування в сільському господарстві в Україні у 2010-2022 рр. виявилася поліноміальна функція другого порядку (коефіцієнт детермінації дорівнює 0,79) На основі лінійної функції, коефіцієнт детермінації якої також є доволі високим

($R^2=0,74$), можемо узагальнити, що середнє щорічне зростання обсягів інвестицій у сільське господарство відбувалося на 4,7 млрд. грн у досліджуваному періоді. Та військові дії, а також інші чинники зумовили скорочення інвестицій лише за 2022 рік на 18,4 млрд. грн., що складає загальний обсяг інвестування в галузі у 2014 році.

Отже, аналіз динаміки інвестування в сільське господарство в Україні підтвердив значну залежність інвестування від політичних та макроекономічних чинників. Скорочення ВВП, інфляція, підвищення вартості кредитних ресурсів та зниження обмінного курсу національної валюти будуть негативно впливати на подальшу динаміку інвестування в аграрному виробництві.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. *Статистична інформація*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Кісіль М.І. Макроекономічний інвестиційний процес у сільському господарстві України. *Економіка АПК*. 2021. №. 28(9), С. 19-31. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202109019>
3. Лупенко Ю.О. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в аграрній сфері України. *Економіка АПК*. 2014. №12.С. 5 – 11.
4. Онегіна В.М. *Інвестиційний менеджмент*. Харків: ХНТУСГ, 121 с.
5. *Про інвестиційну діяльність* : Закон України від 18.09.1991 р. №1560-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
6. Onegina, V., Megits, N., Antoshchenkova, V., Boblovskyi, O. Outcome of capital investment on labor productivity in agriculture sector of Ukraine. *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*, 2020, Vol. 7, #1, pp.12-25, <http://dx.doi.org/10.15549/jeecar.v7i1.355>.

УДК 330.131

RISK MANAGEMENT PROCESS IN THE CONTEXT OF ENTERPRISE STRATEGIC MANAGEMENT

Shi Lantao, postgraduate student

State Biotechnological University

This work examines the key aspects of risk management in the context of strategic enterprise management, justifying their importance and relevance in the modern business environment, as well as proposed the main components of the risk management process and their role in ensuring the successful functioning of the organization.

The process of risk management in the context of strategic enterprise management is an extremely important and relevant aspect in the modern business environment in various economic sectors, as evidenced by a number of publications [1-7]. In today's fast-changing world, enterprises are constantly faced with various changes, such as technological innovations, globalization, political instability and other